

Така ситуація підтверджує непередбачуваність виникнення цього захворювання, якщо не вживати відповідних заходів.

В Україні з 2018 року започаткована програма з ерадикації сказу в державі. Ця програма включає в себе імунізацію домашніх тварин проти сказу (собаки, коти) та диких м'ясоїдних тварин. Завдяки цьому Держпродспоживслужба у 2018 р. вперше, за останній період, провела масштабну кампанію з імунізації диких м'ясоїдних тварин проти сказу, яка охопила майже всю територію України. Було використано понад 6,6 млн доз антирабічної вакцини. Для цих цілей застосовувався авіатранспорт, який оснащений системами GPS і системами реєстрації скидання вакцини. На території Кіровоградської області у 2019 р. проведено дві кампанії, а за 10 місяців 2020 р. – три кампанії.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Корнієнко Л.М. Моніторинг особливостей епізоотології сказу в Скадовському районі Херсонської області. *Наук. Вісник вет. медицини. Білоцерківський нац. аграр. ун-т.* 2018. №2 (144). С. 28–36.
2. Макаров В.В., Воробьев А.А. Актуальные проблемы бешенства: природная очаговость, методология исследований и контроля в центре России. *Журнал микробиол., эпидемиол. и иммунобиол.* 2005. № 1. С. 90–95.
3. Держпродспоживслужба України. URL: www.vet.gov.ua.
4. Старт імунізації. Здоров'я тварин і ліки. 2020. №9 (225). 5 с.

УДК: 619:616.988:636.7

ЛЕВЧЕНКО А.О., магістрантка

Науковий керівник – **БЛИК С.А.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

epizootologiya@ukr.net

СИСТЕМА МЕТОДІВ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ КАЛІЦІВІРОЗУ КОТІВ

В умовах клініки ветеринарної медицини для діагностики каліцивірусної інфекції котів застосовано метод ІХА, який є порівняно дешевим, не вимагає додаткового обладнання, а результат дослідження отримуємо через кілька хвилин. Порівняння 2-х схем лікування каліцивірусної інфекції показало перевагу схеми, де була використана гіперімунна сироватка.

Ключові слова: каліцивіроз котів, вірус, імунохроматографічна діагностика, анандин, гіперімунна сироватка, лікування каліцивірозу, вакцинація.

Каліцивіроз котів викликає різноманітний діапазон клінічного прояву захворювання, від кон'юнктивіту та кератокон'юнктивіту до появи виразок на яснах і язичці, характеризується також бронхітом та бронхопневмонією. Вірус володіє характеристиками генетичної мінливості, а тому досить швидко формує вірулентні штами збудника, звідси і такий різноманітний прояв клінічних симптомів і те, що віруси вакцин не дають 100% гарантії несприйнятливості організму до зараження, а ефективність вакцин являється нижчою за показові 80% [1–2].

При каліцивірусній інфекції основним джерелом збудника являються хворі та тварини-вірусоносії. При каліцивірозі відмічаються латентні форми перебігу із перситуванням збудника, проте носійство вірусу у тварин не зникає і після проведеної вакцинації. Якщо схема проведення щеплення не порушується і в повній мірі проводяться ревакцинації, несприйнятливості таких тварин до інфікування є вищою [3–4].

Використаний нашою клінікою ІХА-аналіз дозволив нам упродовж 2020 року поставити діагноз у 19 котів із 34 або 55,9% від досліджених. ІХА-діагностика являється недорогим методом та не вимагає обслуговування обладнання.

Збудника виділяли у змивах із глотки, із слини, витьоках із носа та очей. У проведених дослідках з визначення сприйнятливості тварин, виявлене переважне враження кошенят до 6-місячного віку. Породні тварини виявилися чутливішими за безпородних.

Також проведеними нами дослідженнями виявлена досить значна варіація ознак за каліцивірозу, від враження верхніх дихальних шляхів до появи артритів та враження

центральної нервової системи. При гострому перебігу завжди майже відмічалася лихоманка, кон'юнктивіт, риніт, виразки на слизовій ротової порожнини та язика.

При проведенні лікування хворих тварин за відпрацьованою спеціалістами нашої клініки схеми, застосовували анандин – вірусспецифічний препарат, антибактеріальні, імунно-модуючі та вітамінні препарати. За іншою схемою лікування окрім вище зазначеного застосовували специфічний імуноглобулін “Глобфел”. Слід відмітити, що у жодному разі загибелі котів у всіх 19 випадках лікування відмічено не було. Однак ефективність лікування за використання другої схеми була вищою у порівнянні із першою, так як при використанні другої схеми застосовували специфічний імуноглобулін, клінічні симптоми зникали через 5–7 діб, а при застосуванні першої схеми ознаки захворювання зникали лише через 10–14 діб. Отже, застосування специфічного лікування поряд із симптоматичним, а також препаратів вірусспецифічної дії являється ефективним та перспективним.

Непокоїть лише факт захворювання котів на каліцівірусу інфекцію після попередньо проведеної вакцинації, так як значна кількість захворілих тварин, бути вакциновані за цієї хвороби (63,5%) вакцинами зарубіжного виробництва. Цей факт пояснюється передусім мутаційними змінами збудника та швидкою зміною антигенного профілю.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Coutts A.J., Dawson S., Willoughby K. & Gaskell R.M. Isolation of feline respiratory viruses from clinically healthy cats at UK cat shows. *Vet Rec.* 1994. Vol. 135. P. 555–556.
2. Genetic and antigenic heterogeneity among feline calicivirus isolates from distinct disease manifestations / K. Schneider et al. *Virus Res.* 1997. V. 48. P. 193–206.
3. Pedersen N.C., Hawkins K.F. Mechanisms of persistence of acute and chronic feline calicivirus infections in the face of vaccination. *Veterinary Microbiol.* 1995. V. 47. P. 141–156.
4. High genetic diversity of the immunodominant region of the feline calicivirus capsid gene in endemically infected cat colonies / A.D. Radford et al. *Virus Genes.* 2003. Vol. 27(2). P. 145–55.

УДК: 619:616:988.6:636.8

НАУМЧУК В.С., магістрантка

Науковий керівник – **ЦАРЕНКО Т.М.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ДІАГНОСТИКА ТА ПРОФІЛАКТИКИ ЛЕЙКОЗУ ТА ІМУНОДЕФІЦИТУ КОТІВ

Вірус лейкозу (FeLV) та вірус імунодефіциту котів (FIV) належать до ретровірусів, що вражають котів у всьому світі. Два віруси різняться між собою за своїм потенціалом викликати захворювання. Завданнями дослідження були оцінка поширеності цих ретровірусів серед домашніх котів в м. Біла Церква.

Ключові слова: FeLV, FIV, ПЛР, імунохроматографічний тест, ретровіруси.

Вірус котячого лейкозу (ЛК, FeLV) та вірус імунодефіциту котів (ВІК, FIV) належать до найпоширеніших інфекційних захворювань у котів. Обидва вони є ретровірусами, але вірус ЛК є γ -ретровірусом, тоді як збудник ВІК класифікується як лентівірус. ВЛК є більш патогенним, ніж ВІК [1].

Клінічні ознаки обох ретровірусних інфекцій неоднакові. Після тривалої безсимптомної фази у котів можуть розвиватися пухлини, гемопоетичні розлади, неврологічні розлади, імунодефіцит, імуноопосередковані захворювання та стоматит. Патомеханізм цих розладів різний при обох ретровірусних інфекціях. Клінічні ознаки, пов'язані з інфекцією ЛК, можна описати як пухлини, імуносупресію, гематологічні розлади, нейропатію, репродуктивні розлади. У котів, природно інфікованих ВІК, зазвичай реєструють вторинні захворювання, такі як інфекції та новоутворення, до яких інфіковані ВІК коти вважаються більш сприйнятливими. Сам ВІК може спричинити деякі клінічні особливості (наприклад, неврологічні розлади), що виникають внаслідок порушення функції або запалення уражених органів [2].